

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULŪ XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

N°. 124.

Mercuri 5 (17) Iunie

1885.

BrașovŪ, 4 (16) Iunie 1885.

Țiarele maghiare se ocupă de un nou discurs, cu care a debutat ministrul de instrucțiune Trefort înaintea alegătorilor săi din PojunŪ.

„Trefort face multe și vorbește multe“ Țice una din foile pestane.

De obicei cei ce vorbesc multe fac puține. La ministrul Trefort este însă contrariul. Densul face și întreprinde multe când e vorba de a pune buturugi în calea dezvoltării firești a naționalităților nemaghiare în cultura lor națională și vorbește multe când se cere se mai îmbete puțin cu apă rece pe conaționali săi adoptivi, cari cred că au dobândit dela Dumnezeu sântul monopol asupra culturii.

Este și de lipsă să li se dea curagiu celor ce sunt nerăbdători de a cuceri Orientul cu cultura lor, pentru că e vorba de votarea unui buget gras. „Țați-mi banii cei ceru — Țice d-lŪ Trefort — apoi celelalte se voru dezvoltă, după cum mulțămă Domnului să și dezvoltă.“

În această culminăză programa de instrucțiune a d-lui Trefort.

„Țărinții patriei“ o voru înțeleg. Ei sunt Maghiari și potu fi d'înainte convinși, că totu ce voru vota din dările comune, se va folosi directu sau indirectu numai de cătră Maghiari și pentru scopuri maghiare.

Ministrul de instrucțiune Țice că are un ideal politic. „Inteligență, avere și sănătate — esclamă elŪ — în aceste culminăză politica mea, în urma căreia trebuie să ridicăm multe școle de stat pentru dezvoltarea poporului nostru.“

CiudatŪ omŪ mai e d. Trefort. ElŪ vorbește de dezvoltarea poporului, par'că acestŪ poporŪ ar fi compus totu numai din Evrei de pe la PojunŪ, cari în comerțului lorŪ au învățatŪ câte două limbi: nemșese și ungurese!

Aceea că există în acestŪ statŪ mulțime de poporŪ, care nu birue cu limba maghiară nu 'lŪ importă pe dlŪ Trefort, pentru că elŪ pornesce din presupunerea, că aici numai Maghiarul are îndreptățire de a trăi și de a se cultivă în limba sa națională.

Nu scimŪ dăr cum o se potă escamotă ministrul de instrucțiune „inteligența, averea și sănătatea“ în mijlocul masselor poporului românŪ și slavŪ, decât „lucrurile se voru dezvoltă totu ca acum“ și se voru înființa totu numai școli maghiare.

D-lŪ Trefort vrea o a treia universitate; elŪ vră îmbunătățirea învățământului secundarŪ și primarŪ în privința calitativă; elŪ cere să se dea o mai mare îngrijire instrucției industriale. Cum o se potă desvolta însă comerțului și industria între miliónele de Români și Slavi printr'unŪ canalŪ obscurŪ pentru ei, cum este canalulŪ limbei maghiare?

Acăsta este o problemă, ce apare înaintea oricărui omŪ cu mințea sănătoșă nerealisabilă.

„Am o politică duplă — Țice ministrul: politica mai înaltă și aceea a țilei.“

Ei bine, politica înaltă a d-lui Trefort e clădită pe nășipŪ. „Bunăstarea și sănătatea“ nu se câștiga cu apucătură șoviniste. Cătu pentru poli-

tica țilei ne lovimŪ de ea pe fiecare ți destulŪ de durerosŪ.

Totu de politica țilei se ține și cestiunea prelungirii mandatului de deputatŪ pe 5 ani și a modificării legii de incompatibilitate.

D-lŪ Trefort speră fără îndoielă că o se fie ministru de culte cătu e lumea. ElŪ nu desvóltă nici măcarŪ atăta filosofie, ca să șcie, că tóte trebuie să aibă unŪ sfârșitŪ, chiar și politica sa mai înaltă!

In cestiunea disciplinei în biserică.

BrașovŪ, 2 Iunie.

UnŪ proverbŪ vechiu latinescŪ Țice: ordo est anima rerum. Mai adevăratŪ că acestŪ proverbŪ nu se póte, pentru că unde nu este ordine acolo trebuie să domnescă caosulŪ, confuziunea în lumea materială-fisică, ărá în lumea socială etică unde lipsesce ordinea, acolo domnesce destrăbălarea, pasiunea, c'unŪ terminŪ sociologicŪ: anarchia. Și vai de societatea aceea etică, unde a începutŪ a'și face locŪ spiritulŪ anarchicŪ în inimile membrilorŪ, cari constituiescŪ organismulŪ socialŪ eticŪ, pentru că acelŪ organismŪ merge cu pași repeđi spre totală sa destrămare și dărăpănare, dacă cărmacii nu voru lua măsuri energice destulŪ de timpuriu în contra elementelorŪ distructóre și nu le voru înfrăna poștele lorŪ anarchice.

AmŪ vėđutŪ cu adencă măhnire sufletescă din articolulŪ publicatŪ în fruntea „Gazetei“ de astăđi, că s'au aflatŪ în sinulŪ bisericii greco-orientale preoți, cari după cum Țice corespondentulŪ, calcă în picioare cu unŪ cinismŪ ne mai pomenitŪ tóte legile și tóte canónele bisericesci positive, sfărămă ordinea cea bună și slăbăngescŪ disciplina bisericescă.

Aceste porniri rėsvrătitóre continuându-se potŪ să ia astfelŪ de dimensiuni, încătŪ să sguđue biserică din temelie, de ceace să ferescă DumnezeuŪ Țărinților nostri biserică română gr.-or., care și așa este pismuită, suspicționată și clevetită cu totŪ felulŪ de bălăcărături și declarată de foile maghiare de o fabrică periculoșă, unde s'arŪ cresce numai șerpi veninoși pentru idea de statŪ maghiarŪ.

SuntŪ pe deplinŪ în acordŪ cu vederile, ideile și măsurile ce le recomandă corespondentulŪ, dar unŪ lucru nu l'a atinsŪ de felŪ și acesta este de mare importanță în cestiunea ajutorului de statŪ. SinodulŪ archidieceșanŪ din 1884 ia sub nr. prot. 52 concludulŪ: că sub astfelŪ de condițiuni, cum suntŪ cele cuprinse în hărtia ministerială susŪ pomenită, care vatămă adencă autonomia bisericeii nóstre, garantată prin legile patriei, nu póte primi ajutorulŪ de statŪ de 24,000 fl., și acestui enunțiatŪ să i se dea espresiune clară în reprezentațiunea sinodului. În punctulŪ 3 se Țice clarŪ și limpede: ConsistorulŪ se însărcinăză a încunosciința fără amănare pe preoțimea și comunele bisericesci din archidieceșă despre acestŪ concludŪ sinodalŪ și a-le poști, ca până la definitivă decideră a acestei cauze să fie în așteptare.

Îndeplinită consistóorulŪ archidieceșanŪ acestŪ concludŪ sinodalŪ cu tótă sfințenia și făcutul-a destulŪ de timpuriu cunoscutŪ tuturorŪ preoțilorŪ și tuturorŪ comunelorŪ bisericesci din tótă archidieceșă prin circulare cătu și prin protopopii tractuali ca organe administrative și esecutive? Și încătŪ ș'au împlinitŪ protopopii cu sfințeniă și cu consciințiositate misiunea și obligamintele lorŪ mergendŪ din comună în comună și luminandŪ preoțimea și poporulŪ nepricepătorŪ pe deplinŪ despre starea lucrului, nu potŪ șci. Dar ceea-ce șciu este, că în unele protopopiate preoțimea s'a adunatŪ în sinodŪ sub presiulŪ protopopului lorŪ și s'a declaratŪ sərbătóresce, că salută cu bucurie concludulŪ sinodului archidieceșanŪ în privința ajutorului de statŪ și nu voru să'lŪ primescă în condițiunile oferite de ministrulŪ ungurescŪ. Cum s'a întemplatŪ, de numai în câteva protopopiate preoțimea a declarat că aderă la concludulŪ sinodului? Nu șciu. Și apoi cine pórtă vina în prima linie, că nu s'au declaratŪ tóte protopopiatele cu o gură și cu o inimă pentru concludulŪ sinodului archidieceșanŪ din anulŪ trecutŪ?

Nimeni altulŪ, decâtŪ protopopulŪ, care nu și-a făcutŪ sfința datorie, ci a privitŪ lucrulŪ cu o indolență și unŪ fatalismŪ orientálŪ. Aici zace totŪ rėđulŪ, penfru că dacă Țărinții protopopi adunau pe toți preoții la reședința protopopescă și le vorbea la inimă și totdeodată arătau preoțilorŪ șurmările cele rele, ce le va avea neascultarea lorŪ de poruncile bisericeii, atunci de șigurŪ, că astăđi biserică română gr.-orientală n'ar fi avutŪ de a înregistra în anele sale cu litere negre această aparițiune ne mai auđită. Așa dară în prima linie pórtă vina, după convingerea nóstră, acei Țărinți protopopi, cari n'au șciutŪ să apere cu autoritatea, cu tactulŪ și cu energia lorŪ, preoțimea de draculŪ celŪ ce umblă în amiața țilei și caută să amăgescă pe ómeni.

Apoi nu înțelegemŪ, cum de consistóorulŪ n'a luatŪ tóte precauțiunile, ca să nu se potă întempla ceea-ce s'a întemplatŪ. Nu înțelegemŪ, cum s'a pututŪ întempla, că ministrulŪ Trefort să nu fi așternutŪ petițiunile preoțilorŪ recurenți consistóriului și capului bisericeii spre informațiune? Apoi decâtŪ ministrulŪ a așternutŪ lista concurențilorŪ Archiepiscopului, acesta ce măsuri a luatŪ, ca să se păzescă vađa autonomia și instituțiunile bisericesci neștirbite? Ce măsuri a luatŪ consistóorulŪ în contra preoțilorŪ cari peste hotărăirea sinodului au alergatŪ pe căi ascunse după ajutorulŪ de statŪ consistórialŪ, care în alte casuri mai puținŪ însemnate este forțe scrupulosŪ și nu permite nici în cauze civile preoțilorŪ și comitetelorŪ parohiale să-și caute dreptulŪ lorŪ la judecătória civilă. Față cu acești pėcătoși preoți trebuia consistóorulŪ să aplice cu tótă rigórea canónele bisericești și astfelŪ să restituie ordinea ascultátóre și disciplina în biserică. Dacă consistóorulŪ a avutŪ demultŪ cunosciința de pașii făcuți de preoții aceia pėcătoși și până acuma nu i-a trasŪ în cercetare disciplinară atunci și consistóorulŪ s'a făcutŪ culpabilŪ de complicitate în această cauză celebră.

Representanța cea mai supremă bisericescă Marți să întrunescă în Sibiu și dacă d-nii deputați voru fi la înălțimea misiunii lorŪ, atunci își voru pronunța verdictulŪ asupra tuturorŪ căți suntŪ culpabilŪ în această cestiune gravă.

Cehii și Maghiarii

„Narodni Listy“, organulŪ CehilorŪ tineri, polemizează cu „Pester Lloyd“ și Țice, că dacă acesta ar fi mersŪ după simțemntulŪ și priceperea națiunei cehe, ar vorbi altfelŪ despre peregrinii dela Welehrad, ăr nu cum a vorbitŪ în articolulŪ șeu de fondŪ dela 11 Iunie n. În Praga se pregătesce pentru șerbarea dela Welehrad o imposantă expedițiune de patrioți, pentru ca în unire cu compatrioții din Moravia să planteze pe mormențulŪ lui MetodiŪ stėgulŪ ideii naționale cehe și slave. Viena și Roma, continuă „Narodni Listy“, doru cu tóte acestea ca șerbarea să nu fie nici națională-slavă, nici culturală-slavă. Națiunea cehă nu peregrinează la Pesta, pentru că să facă acolo vr'o pocăință politică șeu de statŪ. La Pesta s'au dusŪ căți-va agricultori, conduși de cățiva nobili, ca persoane private fără nici unŪ mandatŪ șeu îndreptățire de a reprezenta acolo națiunea cehă. OrganulŪ cehŪ atrage atențiunea CehilorŪ, cari s'au dusŪ la Pesta, să șplice bine MaghiarilorŪ lucrulŪ, să le spună cu deosebire, ce cugetă Cehii despre politica aceloră față cu frații torŪ Slovaci, Sėrbi și Croați, căci înființarea reuniunii de maghiarizare între Slovaci nu le-o póte erta MaghiarilorŪ nici unŪ SlavŪ credinciosŪ, nici unŪ CehŪ de omenie.

SCRILE ȚILEI.

Ni se scrie din jurulŪ Reghinului șăsescŪ, că pe lângă multele necazuri, ce îndură poporațiunea comit. MureșŪ-Turda, a mai căduțŪ și altă pacoste pe capulŪ ei și anume: în unele comune din jurulŪ Reghinului șăsescŪ și Mureșiu-Oșorheiului s'au ivitŪ câteva casuri de bolă între vitele cornute — neconstatate însă până acum — și din această cauză prin ordinŪ vice-șpănescŪ s'a opritŪ ținerea tãrgurilorŪ de șeptemână, opriți fiind și ómenii de a mai duce vite la tãrgŪ spre vėnđare.

Medicii veterinarî ai statului Kovacs și Kauffmann au vizitat din nou în Sibiu porcii înapoiți din Steinbruch, găsindu-i deplin sănătoși.

—0—

Procesul intentat de comuna Rășinari în contra comunei Cisnădia pentru o pădure de 400 jugere și care a durat peste 20 de ani s'a terminat, dându-se pădurea comunei Cisnădia.

—0—

Erî diminéță s'a publicat în limba maghiară și germană sentința de mörte prin ștreangü, în contra uci-gașilor Kleeberg și Marlin. Robert Marlin a rămas după publicare indiferent, pe când Kleeberg și-a schimbat fața și a cădüt la pământ, de unde pădătorii temniței numai cu anevoiă l-au putut ridica în picioare. Presidentul tribunalului a adresat apoi delicuenților următoarele cuvinte: »Ați avut curagiul să uci-deți, aveți acum curagiul de a și muri, din pocăință creștinescă«. Imediat după acesta delicuenții au fost transportați în două birji în mijlocul unui careu de soldați, format dintr'o compăniă a reg. 82, la temnița orașenescă, unde au fost executați ađi de diminéță la 7 ore.

—0—

Ministrul Szechenyi, care la 12 Iunie n. se afla în Arad, a luat parte la banchetul ce l'a dat în onöre'i P. S. Episcopul Mețianu.

—0—

„P. L.“ comunică, că comunele reformate unguresci în România se vor uni în curëndü într'un district bisericesc deosebit cu reședința în Bucuresci. Mișcarea s'a făcut de cătră curatorul superior al bisericeii reformate din Bucuresci, Iohann Salamon, și de preotul Iohann Bartalus. Ideea, ăice „P. L.“, a aflată aprobarea generală și în curëndü această afacere se va desbata cu deamăruntul în presbiteriul bisericeii reformate ardelen.

—0—

În satul Okrola din Moravia un gróznic foc a prefăcut în cenușe 60 de case; mulți omeni și-au găsit mörtea în flacări. Miseria e mare. Okrola numără 600 locuitori.

—0—

Dela 25 Augustu n. până la 1 Septembrie n. se vor face în Boemia manevre mari, la care vor asista M. Sa monarhul, prințul de corónă, mai mulți archiduci și monarhi streini, precum și reprezentanții militari ai puterilor streine. Vor manevra corpurile 8 și 9, avëndü în total 27,000 infanteriă, 2880 cavaleriă și 128 tunuri. Conducerea supremă e incredințată archiducului Albrecht. Concentrarea corpului 8 se va face în ținutul Rokytzan, a corpului 9 în ținutul Horzovitz.

—0—

»Voința Națională« primesce din Paris 29 v. următoarea scrisore: Cu cea mai mare bucuriă Vă împărțășesc vestea, care ne mândrește pe toți aici, aceea a premierii, de cătră juriul salonului de ăstü-timpü, a statuei lui Stefanu Ionescu-Valbudea, fost elev al școlii de frumoșe-arte din Bucuresci și ađi bursier al Statului pentru deservșirea studiilor sale de sculptură aici. Statua lui Valbudea intitulată: »Mihaiu Nebunul«, representă un om gol, mărime naturală, într'un acces de nebuniă. Condițiunile plastice sânt așa de frumos și de bine menagiate, încätü de deperte face o perfectă alusiune și instinctiv pare că-ți vine să te dai cu milă în lături din »calea nebunului.« S'a discutat mult în sinul juriului dacă se nu i se dea o medalie și numai cauza, că ténérul sculptorü este încă elev al fostu care i-a conferit pentru astădată: »Mențiunea onorabilă.« Valbudea este destinat a ajunge un mare sculptor, dacă abia eșit din școlă de Bucuresci, cu doi ani de studiu în Paris, a obținut o distincțiune, care, prin faptul discuțiunilor maramate asupra meritului statuei și prin deosebita atențiune a publicului, nu-i răsplătesc nicidecum meritul, der îi consacra talentul pentru viitor. Țera și foștii săi profesori pot fi mândri de un astfel de artist.

—0—

»Curierul financiar« din Bucuresci scrie: »Joi la 10 ore diminéța, »Intim-Club« a deschis salonele expozițiunei de Tablouri dinaintea miniștrilor plenipotențiarü străini și a mai multor membri ai Presei, invitați anume la această oră. La 12 ore s'a dat un dejun și la ora 1 expoziția a deschis porțile sale publicului. Peste trei sute de tablouri sânt expuse, și, aceea-ce ne bucură și mai mult este că toate acele tablouri sânt producțiuni naționale. Din acest punct de vedere putem ăice că toate tablourile sânt superbe și demne de vedüt. Judecändü după imbulzeala ce a fost ierü și alaltăerü, putem afirma fără să asigurăm, că există și la noi un public amator de bele-arte.«

—0—

I se scrie din Chișineu, »Telegrafului« că ăile trecute o furtună, care pöte să fi fost un adevărat cyclon, a devastat partea nordică a ocolului cu acest nume. Vițele sânt förte compromise de grindina care a cădüt după furtună. La Petricani, pe unde a trecut

cyclonul, 12 case s'au distrus, omorându-se trei copii, în câmpiele Rișcanü o turmă de oi a fost gönit de vëntu în riul Bicu, unde s'a înecat.

—0—

Același ăiarü scrie, că după informațiunile culese în Basarabia și anume în viile renumite ale d-lui Romanescu se constată, că comisiunea universitară președütă de profesorul Kowalewsky a declarat, că insecta care distruge viile Basarabiei este »filoxera«, ér nu o altă insectă necunoscută până acum.

—0—

În urma unei întâmplări nenorocite provenite din cauza purtării bastonului în liniă orizontală, procuratura din Düsseldorf a dispus, ca umbrelele și bastoanele să se pörte de aci înainte în liniă verticală. Contravenienții vor fi pedepsiți.

—0—

La sosirea generalului Lumsden în Londra, un ăjutanț al principelui de Wales, 3 mareșali, mulțime de generali, pairi, membri ai Camrei comunelor, cea mai mare parte conservatori, și alte persoane de rang și distincțiune se duseră pentru a întâmpina și saluta pe generalul la gara de Charing-Cross. Nicl un reprezentant al ministerului de externe séu al ministerului pentru afacerile Indiei nu era de față. Împrejurul ărei se adunaseră mii de omeni, cari au primit pe generalul în aclamațiuni entusiaste. Acestă scenă avea apröpe caracterul unei demonstrațiuni anti-guvernamentale.

Adunarea reprezentanței județului Brașov.

Brașov, 12 Iunie.

(Urmare).

Ș-ul 2 din statutele reuniunii maghiare ardelen — continuă d. Lengérü — ăice: »scopul societății este dezvoltarea patriotismului prin creșcere în direcțiune națională.« Conceptele patriotismü și națiune sânt mai mult de natură politică decât culturală. Ministrul n'ar fi aprobat niciodată acestü ș, decât era pus în statutele unei societăți române. În Ungaria s'a falsificat de totu conceptul de patriotism, bărbații maghiari decideri au învățat și invăț, că patriotü este numai acela care e Maghiarü séu se face Maghiarü. Un Român oricätü și-ar iubi țera și orice jertă ar aduce pentru ea, elü patriotü bun, după Maghiari nu este, fiindcă se ține că e Român și voesce să trecă ca Român și faptele sale de românesc. — După această oratorul continuă așa:

Noi Românii n'avem trebuință să primim învățatură despre patriotism dela nici una din naționalitățile conlocuitoare, fiindcă niciodată nu ne-am resculat în contra domnitorului țerii, n'am vëndüt țera niciodată nimëru, nu ne-am retras niciodată dela greutățile țerii, din contră în diverse rânduri am luptat pentru binele tronului și al patriei cu jertfe de multe mii de omeni cu o resinațiune, care ne-a făcut un renume în armata țerii, renume de care suntem mândri, însă mândri ca Români și nu ca Maghiari, deși iubim patria Ungaria, care nu vë permitem să ăiceți că este mai multă a d-vöstră, decât a nöstră. O iubim și nu urim poporul maghiar, der pretindem dela densul să ne respecte mândria nöstră națională — követelek minden magyartól hogy nemzetiségem büszkeségé elösmérje és respectálja.

Cu ce dreptü această țera să fie mai mult a Maghiarilor decât a Românilor? Döră pentru că au luptat și în contra Maghiarilor. Da s'a întâmplat și asta, der această luptă oricätü ar fi fost de crudă a fost sfântă, fiindcă a fost pentru scăparea lor de sclaviă și ajungerea lor la libertate. Maghiarii arü trebui să fiă mândri și de aceste lupte ale nöstre, fiindcă am dovedit că avem pricepere, simț și capacitate de jertfe ce se pretind pentru libertate și naționalitate, cualități cari, dacă vor încetă de a fi și ale poporului maghiar — după cum arată curentul de astăđi — de sigurü are să le strice lor mai mult decât nouë Românilor.

Trecü la cuvintele »în direcțiune națională.« Care națiune o înțelege Reuniunea maghiară din cestiune, cea politică séu cea genetică? Dacă înțelege națiunea politică, atunci iese din terenul cultural și intră pe celü politic și reuniunilor de cultură nu le este permisă a se ocupa de politică. Dar să admitem că li-ar fi permis, care este națiunea nöstră politică după statul de astăđi al legilor maghiare? Art. de lege 44 din 1868 o spune expresü: Intregulü alcătuit din toate naționalitățile din țară formă națiunea politică ungară. Așadar din acest punct de vedere este falsü chiar și titlul Reuniunii maghiare ardelen, fiindcă atunci ar fi trebuit să se numescă cu considerare la numărul naționalităților din Ardeal »Reuniunea română-maghiară-săsescă din Ardelü« și toate dispozițiunile statute luate așa, ca fiecării naționalității să-i fie avisatü cercul propriu de activitate. Acestă însă nu s'a făcut. Urměză deci, că făuritorii statelor au înțeles națiunea maghiară genetică, adevă pe cei de sânge maghiarü, și asta ar fi să și fie, fiindcă și numele corăspunde adevă »Reuniunea maghiară din Ardeal pentru cultură.« Cu admiterea acestui concept de națiune genetică se presupune că Reuniunea își va estinde activitatea numai asupra populațiunei de sânge maghiarü. În acestü casü însă a comisü în statutü următoarele greșeli: 1-ü Au călcat legea, după care elementul maghiarü singur de sine formeză numai naționalitate nu națiune. 2-a Au presupus că și Maghiarii sânt rai patrioți, fiindcă le spune că scopul este a-i învăța patriotismü — asta însă, încätü despre poporul maghiarü, cu excepțiunea celor, cari au întro-

dusü doctrina falsă despre patriotism, nici noi nu o credem. De aci se vede, că scopul Reuniunii n'a putut fi nici instruirea naționalității genetice maghiare.

Ce dară a putut fi scopul Reuniunii? Étä-ce! A identificat naționalitatea maghiară cu națiunea politică ungară, pentru care limba maghiară cuvëntul ungarü este egal cu maghiarü, acestü din urmă se aplică și la națiunea ungară politică și la naționalitatea maghiară genetică. Și ce vrea Reuniunea cu Ș ul 2? Éa ne spune, că scopul ei este să învețe pe toate naționalitățile din Ardelü a primi să fie bune patriote în înțelesul patriotismului falsü, adevă a se lăpăda de naționalitatea propriă primindü pe cea maghiară. Spre acestü scopü ne spuă în Ș-ul 3 alü statelor lor, că vor scrie și românesce și nemșesce pentru că și unii și alții să învățăm cum să ne facem Maghiari. Ba ăice mai mult, că adevă vor face și școle freobeliane, ca să ne maghiarizeze de mic mititei, adevă ne amenință cu maghiarisare și în pântecel mameilor nöstre.

Pentru aceste apucături neumane noi ne vom sila a fanatiza pe toți Românii pentru limba și naționalitatea română spunëndü mameilor și copiilor lor, că limba mai frumoșă decât a nöstră nu există pe fața pământului, că naționalitatea nöstră numai prin limba, portul și datinele românesce se susține, că toți căi vréu să ne răpescă aceste tesauré sânt dușmanii naționalității române și cei mai rai patrioți, cari trebuie desprețüți, însă nu vom uita a le spune și aceea, că patria să le fie scumpă fiindcă ea este creată și susținută cu mult sânge de român, că prin urmare nu putem să permitem nimëru voe liberă a ni-o răpi dar nici a ne batjocori într'ensa.

Vedeți d-lor că terminul »neîncredere« întrebuințat în concludul comisiunei permanente își are sorginea chiar în confusiunea redactării Statutelor. Și această confusiune nu pöte proveni decât dintr'o idee ascunsă căreia Reuniunea n'a avut curagiul să-i dea expresiune pe față; această nu este alta decât maghiarisarea, după cum cu prea multă sinceritate i-au dat expresiune ăiarele maghiare și ministrul Trefort la 6 Iunie a. c. Dumneđu să ne dea putere să ne apörăm de acestü actü neomenosü și de patriotismul falsü ce se propagă!

Răscölă »valahă« în Doboli de jos.

Sub acestü titlu publică organul Sécuilor din S. St. Giorgiu o istorie tragi-comică, ce i s'a împărțășit cu data de 9 Iunie a. c. din Doboli și pe care o resumăm în următoarele:

„După o înmormentare valahă a fost în Doboli inferiorü mare cină. De aci öspeții, beüți bine de rachiu, s'au dus cu toți în prăvălia jidanului, unde au comandat bere și au beüt multe de töte. Efectul a fost că toți »valachii« adunați la jidovulü au început să cânte în cor, că a »sositü timpul ca să fie împușcați și nimiciți toți Ungurii«. Conducătorul acestui corü teribilü să fi fost cantorul Ioan Popovicü, elü să fi fost secundatü bărbătesce de Ionü Väsi și de frații Vancea, cari se se laudat că unulü își ia asupra și șese Unguri. Când furia lorü era mai mare și când resvrëtitorii hotărira să începă »măcelărirea« cu notarul cercualü ungarü Magyar Ferencz, au intrat de odată ca și chiămați la jidovulü doi gendarmi ungarü, cari au și salvat patria fără amănare. Despre »daskelulü« Ionü Popovicü se mai ăice în hăzliul raportü alü lui »Sz. Nemzet«, că ar fi ținut un discursü cătră »ficioii valachi« ațtându-i în contra Maghiarilor cu cuvintele: »a sositü timpul să facem să curgă sânge unguresc, căci destulü am suferit dela ei!« Solgăbirulü s'a prezentat mai târziu începëndü cercetarea.«

Și care, credeți, este morala acestei tragi-comedii înscenată în cărciuma jidovescă?

»Daskelulü«, — căci acesta e ghimpele, nu cantorul — a fost arestat și trimis la judecătoria de cercü din S. St. Georgiu.

Fatalitatea a voitü, că »valachii« din Doboli să și pördă limba în cea mai mare parte. Ei vorbesc unguresce, der inima le-a rămas românescă. Singurul om, care se străduesce să le redea prin școlă graiul românescü, este »daskelulü« Ioan Popovicü.

Acestă împrejurare ne lămureșce tötä situațiunea. Preotul din Doboli suntem siguri că nu va întârția a face pașii de lipsă la autoritățile superioare bisericesci, ca să intervină în această afacere durerösă și să nu lase ca »daskelulü« să fie pöte chinuit pe nevino-vate, pöte numai pentru că s'a dat expresiune sentimentelor sale românesce, fără a vătăma pe nimeni!

MAGHIARISAREA SCOLELORÜ POPORALE.

În nr. 118 alü föiei nöstre amü amintitü noua dispozițiune a ministrului Trefort privitoare la școlile populare confesionale și amü arătatü în același timpü câtü prețü pune numitulü ministru pe legile care nu-i convin. Dămü acum aci ordinațiunea ministrului în totü cuprinsulü ei, ca să se vadă care-i este ținta:

Articolul de lege XVIII din 1879 a dispus să se instrueze obligatorü limba maghiară în toate școlile populare și deși am ordonat de repetite ori să se executa

punctuosă amintitulă articulu de lege când se numesc învățători și se pune limba maghiară în planul de învățământ, totuși susținătorii școlilor foarte adeseori desconsideră dispozițiile legii exprese.

Făcându-i pe inspectorii reg. de școl'e din nou atenți la ordinațiunile mele de mai înainte și cu deosebire la singuraticile puncte ale „Regulamentului” de sub nr. 17.284 dela 29 Iunie 1879 privitor la executarea articolului de lege XVIII din 1879, — dispună totodată următoarele :

1. Trecându terminii fixați în articolul de lege XVIII din 1879 §§ 2 și 3, declară prin acesta de nevalide și de nulă, ca o dispoziție contrară §-lui 2 alu legii, toate alegerile de învățători ordinari, ajutători și suplenți, cari au dobândit dela 30 Iunie 1882 încocî atestate de calificățiune, cu toate că nu și-au însușit limba maghiară în vorbire și scriere într'atata, încatu se o potă propune în școlile populare, seu cari au terminat pe cale privată, ori la institutu în 1882 cursul de pedagogiă și nu sunt capabili a propune limba maghiară.

2. E nevalidă în înțelesul art. XVIII din 1879 și numirea de învățători ordinari, ajutători și suplenți dela 1883 încocî a acelor indiviți, cari nu sunt capabili a propune limba maghiară și au câștigat aplicare în astfel de comune, unde locuiesc Maghiari și Nemaghiari amestecați, seu dacă dela 1879 până la 1883 în astfel de comune la ocuparea stațiunilor de învățători, cu delăturarea celor ce știu limba maghiară, și au aplicat de învățători indiviți necapabili de a propune limba maghiară.

3. E nevalidă și nulă numirea ca învățători a acelor indiviți, cari au terminat cursul pedagogic dela 1872—1881 și nu sunt capabili de a propune limba maghiară în școlile populare și cari în contra dispozițiunilor §-lui 3 nu s'au nisuit a și însuși limba maghiară și n'au depus examenul de limba maghiară. Dacă respectivul învățător ar fi în stare a depune acestu examen și s'ar îndatora alu depune, atunci permit ca spre acestu scop să se dea unu terminu de unu an; la dintră potă rămâne în funcțiunea sa numai în acelu casu excepțional, dacă pentru suplinirea lui se va aplica unu învățător deplin calificat. Pre lângă acei învățători, cari au terminat cursul pedagogic înainte de a. 1872 și au obținut diplomă de calificățiune, dar nu sunt capabili de a propune în școlile populare limba maghiară, sunt de a se aplica și învățători calificați în limba maghiară.

4. Pentru a se putea executa câtu mai punctuos dispozițiile art. de lege XVIII din 1879, inspectorul reg. de școl'e potă cere documentele necesare și respective copia acestora pe calea autorității școlare dela învățătorul din cestiune. E îndreptățit la acesta cu atât mai mult, cu câtu în înțelesul art. de lege XXXII din 1875 învățătorii fiind îndatorați a se înscrie la institutul reg. de pensiu, documentele lor se cer și pentru a se stabili îndreptățirea lor de a fi admiși aci și pentru a se obține convicțiunea, că ore posedă învățătorul condițiunile scrise în calificățiunea din art. de lege XVIII din 1879. Precum e obligat inspectorul reg. și câștiga imediatu documentele cerute în sensul ordinațiunii de ddo 4 Iunie 1875 pentru admiterea în institutul de pensiu, întocmai e dator a cere și aceste documente.

5. Câștigându și pe basa acestora cunoscință despre calificățiunea învățătorilor din școlile nemaghiare seu dela școlile mixte maghiare și nemaghiare, întru câtu există unu dintre casurile coprinse în punctele 1, 2 și 3, inspectorul reg. de școl'e încunoscinteză despre acesta pe autoritatea școlară supremă, o invită din nou ca să depună postul de învățător și imi raporteză despre acesta. Privitor la calificățiunea în limba maghiară a învățătorilor adaugă, că aceea servește numai ca unu complementu la calificățiunea cerută în § 133 din artic. de lege XXXVIII din 1868.

6. Față cu școlile private, care nu corăspund §-lui 5 alu articolului de lege XVIII, se se procedă strictu conform §-lui 6 punctul 4 alu acestei legi.

7. În înțelesul § 6 punctu 2 din art. de lege XVIII din anul 1879 inspectorul reg. de școl'e, cerându planul de învățământ alu școlilor populare, va examina dacă limba maghiară e pusă în acesta în modu corăspundător legii și va îngriji despre modul de propunere alu limbii maghiare în școl'e. De orece însă pentru școlile populare maghiare amu stabilitu planul de învățământ și l'arut trimis la timpul seu autorităților competente, inspectorul reg. de școl'e va observa, dacă planurile de învățământ ale școlilor populare s'au întocmitu conform §-lui 4 alu art. de lege XVIII din 1879.

8. Inspectorul reg. de școl'e va procede față cu preparandiile nemaghiare în înțelesul §§-lor 1 și 2 ai legii și amăsurat părții a doua a „Regulamentului”, atâtu a șterne despre experiențele făcute arătare. În înțelesul § 6 p. 1 alu art. de lege XVIII din 1879 sunt nevalide toate acele diplome de calificățiune, cari s'au

eliberat la preparandiile nemaghiare dela 30 Iunie 1882 încocî fără de a fi subscrise de inspectorul reg. de școl'e seu substitutul seu, și în general în înțelesul §-lui 2 sunt nevalide toate diplomele, cari s'au dat dela acelu timp încocî indiviților ce nu și-au însușit limba maghiară în scris și vorbire într'atata, încatu se o potă propune în școlile populare.

9. Institutele de învățământu popular, care nu corăspund — în privința planului de învățământu, a calificățiunii învățătorilor seu a rezultatului propunerii limbii maghiare, — art. XVIII din 1879, acele nu potă satisfice legii și se voru lua dispoziții grabnice pentru suplinirea defectelor. Aceste dispoziții se voru lua astfel ca să suplinescă defectele și se potă începe prelegerea pe anul viitoru scol. 1885/6. Dacă nu s'ar face nimic pentru suplinirea defectelor, atunci în înțelesul p. 3 alu art. de lege XVIII din 1879 se va ordona numai decatu contribuția de 5% pentru școl'e. Învățătorii, cari nu sunt cetățeni ungari, sunt obligați a se încetățeni; cei ce au obținut calificățiunea în străinătate sunt datori a și notifica diploma...

Cu ce se ocupă consiliul de ministri.

„Budap. Tagblatt” scrie următoarele rânduri hazlii despre unu consiliu de ministri ținut în Pesta :

În respectivul consiliu de ministri, ședeu Exelențele posomorite la masa verde și unu după altul se plângeu ministri, că nu mai e de trăit cu unu din cei doi președinți ai esposițiunii. „Eu am spus îndată, că unu președinte ar fi de ajuns”, observă unu ministru cunoscut pentru economia sa, dar nimenea nu băgă în seamă acestu pretext. Ministrii, dar înainte de toate ministrul președinte și ministrul de comerț, se plângeu asupra următoarei împrejurări :

Cu ocaziunea deschiderii esposițiunii a fostu provocat și redactorul foiei oficiale să ia notiță despre acestu evenimentu, cu toate că foia oficială nu obicinuesce a înregistra întâmplări dîlnice. Foia oficială a și adus, după două zile dela deschiderea esposițiunii, o notiță în care cetitorilor nu li se mai împărțasia o scire nouă, că adecă esposițiunea a deschis'o regele. Foia oficială mai spunea, că regele a fostu însoțit de ministrul președinte, de ministrul de comerț și de președintele esposițiunii. Acestu președinte „c'o pătură” în foia oficială supără atât de multu pe unu din cei doi președinți ai esposițiunii, încatu elu colindă din ministru în ministru esplicându fiecareia, că elu cere o rectificare în foia oficială și anume să se dîcă: regele era însoțit de președinții esposițiunii și nu de președinte. În casu când nu s'ar coresponde pretențiunei sale — își încheia pretutindenea glăsuirea — atunci își va da demisiunea și potă că va merge și mai departe. Sub prima impresiune a acestei sciri înspăimântătoare se convocă unu consiliu de ministri. Dar ce să facă consiliul de ministri? Publicarea unei rectificări în foia oficială ar fi fostu împreună cu unu micu scandalu. Foile opoziționale ar fi înhățat afacerea și scie Dumnezeu nenorocire aru fi pricinuitu. După o lungă dezbateră, în care ministrul președinte, amăsurat datinei sale, a luat de repețe ori cuvântul și în cele din urmă — ca de obicei — repețea totu ce dîsesse deja, se hotărî să lămurescă respectivului președinte alu esposițiunei, ca de astădată să dea grația dreptății. Unu ministru a fostu însărcinat să esplice președintelui ofensat, că împlinirea dorinței sale ar pute fi împreună de astădată numai cu neplăceri pentru elu și pentru guvern. Ofensatul s'a și domolit: n'a demisionat.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

Paris, 16 Iunie. — Admiralul Coubert a murit la 11 Iunie pe bordul corăbiei „Batirard”.

Madrid, 16 Iunie. — În provincie Murcia, Valencia, și cu deosebire în Castellon și Alicante în cele din urmă 24 de ore s'au bolnăvit de coleră 268 persoane și au murit 126 persoane.

DIVERSE.

O vrăjitoare condamnată la închisore. — „Curierul Balasani” din Iași povestesc următoarele: „Cine ore se mai pută aștepta că și la finele veacului alu 19-lea se voru găsi indiviți atât de neroși, ca să mai creză în farmece țigănesci și descantece băbesci. Cu toate

acestea faptul ce-lu vomu descrie mai la vale ne dovedesc, că încă nu s'a stărpit cu desăvârșire sēmēnța celor creduli în astfel de sēcături. Iată în resumatu faptul: În una din zilele lui Augustu, anul espirat 1884, se întelnesce în tērgul Hărlău, jud. Botoșani, fata Ileana Th. Ghioroiu cu țigancă Ileana, și luându-se amēdouă la vorbă despre mărișu și despre fericirile lumesci, acesta din urmă reuși a ademeni pe cea dinteu ca să o vrăjescă, promițēdu-i că va avea totu ce va dori. Astfel mergēdu amēdouă la locuința țigancii din numitul tērgu (luându mai anteu dela fată 15 bani spre a cumpără ceară,) acolo țigancă luându o strachină cu apă, o pune în capul fetei și începe a o descanta prin diferite cuvinte ridicole, ținēdu în mână mai multe bureni și busuocū. După acesta, luându-i mărgelele dela gât, cerceii din urechi și unu inel de pe degetu, le-a pus în strachina cu apă, descantāndu mereu, unde pe furis a turnat și puțin chinavaru, prin care înroșindu se apa, a arătat'o pacienței, spunēdu-i că i s'a făcut și de aceea s'a înroșit apa și că trebuie neapărat să-i facă de desfacut. Pentru acestă operațiune i-a pretins să-i lase fusta de pe ea și să plece acasă spre a-i aduce încă o fustă, o cămașă, unu brău roșu, unu laviceru, două ștergare, o polcuță, unu șervet, o găină neagră și 21 lei. În adevēru, nu trecu unu timp îndelungat și biata fată făcu ce făcu și aduse completu toate obiectele pretinse de vrăjitoare (numai spre a se vedea în fine mărișă, fiind cam tomnatică.) Sērmana credea, că prin acesta va fi bogată și fericită!? Țigancă vicleană, simulādu că scote și ea 29 lei dintr'o ladă, se face că-i amestecă cu cei primiți, și-i pune pe totu într'unu boțu de mămăligă, dar în realitate nu era decatu o piatră. Vrăjitoarea depune în mână fetei acelu boțu și i dîse ca să lu ingrope în tulpina unui copacu remarcabilu, fără ca să se încerce vre-o dată ca să-lu desfacă și să-i vadă conținutul, căci atunci i s'ar sgēci mările și picioarele, promițēdu-i că nu va trece multu timp și va căpeta totu ce dorește, și că boțul se va preface în bani. Biata fată vēdēdu că după o așteptare îndelungată iluziunile și visurile ei nu se mai realiteză, în disperarea de care era coprinșă, a început a se plange pe la multe cumetre și prietene, care vēdēdu înșelată, au denunțat faptul autorității locale, și astfel tribunalul din Botoșani fiindu sesizat de acestă comică afacere, a condamnatu pe vrăjitoarea la 4 luni de închisore, iar Curtea, sec. II., judecādu din nou acțiunea după apelul țigancii, i-a redusu pedēpsa la 15 zile închisore, condamnādu și la despăgubirile încercate de pacientă.

**

O luptă între unu căne și unu somn în Dunăre.

— Marți sēra servitorul Domnului X. se duse la Dunăre pentru a scaldă căni. Unu Terre-neuve mare se grăbi să se arunce în Dunăre, când deodată servitorul vede pe căne luptādu-se în mijlocul valurilor spumose, fără să potă înțelege pricina. De două ori cănele de rasa Terre-neuve se scufundă, dar reuși de două ori să iasă la suprafață. Cu o ultimă opintire cănele numit Portos isbuti să iasă la mal și în opintirea lui d'a se scāpa de necunoscutul agresor și dări eșind din valuri corpul unui somn foarte mare. Cănele este mușcatu rău la picior și la mijloc. Avisu amatorilor de baie în mijlocul Dunărei.

(Dunărea de jos.)

**

O nascere ciudată.

— „Romanu” spune, că femeia locitorului Ianași Andrei, din comuna Sebăoan, județul Roman, a născut în ziua de 27 ale curentei o fetiță, de alu căreia craniu se ține o bășică atārnandu care cuprinde creerii ce se constată a lipsi din craniu. Nenorocita ființă, care de altfel se găsește în totă starea normală, după cercetarea făcută de d-nii medici nu va trăi și dintr'unu momentu în altul va înceta din viață, după care potă că se va procede și la vre-o autopsiă a acestui monstru anencefal.

**

† Necrologu.

— Alesandru Popu, parochul gr. cat. alu Șiardului și Nadas. Ungurescu, a repauat în Domnul Vineri în 12 Iunie n. în urma unui morbu greu de plumă în alu 38-lea an alu vieții și alu 14-lea an alu preoției și fericitei sale căsătorii. Rămășițele pămēntesci s'au immormētatu Lunu în 15 Iunie n. în Șiardu.

Fie-i țerina ușoră și memoria binecuvētată!

**

Necrologu.

— Cristina Popovici după unu morbu greu și îndelungat, în etate de 23 ani, în flōrea vieții sale, la 1/13 Iunie a. c. și-a datu nobilul seu sufletu în mânele Creatorului. Osēmintele defunctei s'au immormētatu Lunu în 3/15, în Mercina.

Fia-i țerina ușoră și memoria binecuvētată!

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 15 Iunie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	98.95	Bonuri croato-slavone	102.-
Rentă de hârtie 5%	92.90	Despăgubire p. dijma de vin ung.	—
Imprumutul căilor ferate ungare	147.50	Imprumutul cu premiu ung.	116.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	98.30	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	119.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	123.50	Renta de hârtie austriacă	82.55
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	108.70	Renta de arg. austr.	83.15
Bonuri rurale ungare	102.75	Renta de aur austr.	108.50
Bonuri cu cl. de sortare	102.50	Losurile din 1860	139.-
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	102.-	Acțiunile băncii austro-ungare	859.-
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Act. băncii de credit ung.	287.50
Bonuri rurale transilvane	101.50	Act. băncii de credit austr.	288.-
		Argintul — Galbină împărătesc	5.86
		Napoleon-d'or	9.86
		Mărci 100 imp. germ.	60.95
		Londra 10 Livres sterline	124.30

Bursa de București.

Cota oficială dela 1 Iunie st. v. 1885.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	—	90
Renta rom. amort. (5%)	—	93
convert. (6%)	—	88
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	31
Credit fonc. rural (7%)	—	103 1/4
" " " (5%)	—	87 1/4
" " " (7%)	—	10 1/4
" " " (6%)	—	93
" " " (5%)	—	85 1/4
Banca națională a României	1242	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	289	—
" " Națională	229 1/2	—
Aur	10.25	0/0
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursul pieței Brașov

din 16 Iunie st. v. 1885.

Bancnote românesce	Cump.	8.94	Vënd.	8.95
Argint românesc	—	8.80	—	8.85
Napoleon-d'or	—	9.86	—	9.87
Lire turcesce	—	11.10	—	11.15
Imperial	—	10.10	—	10.15
Galbeni	—	5.80	—	5.84
Scrisurile fonc. »Albina«	—	100.50	—	101.-
Ruble Rusesce	—	124.—	—	125.—
Discontul	—	7—10 %	—	pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

20% Tote prețurile scădute 20% per comptant.

Magazinul de încălțăminte

al lui **Ioan Săbădeanu**

Fabricat propriu și străin, solid și modern. Recomandă on. public cu prețuri scădute toate felurile de încălțăminte fine și ordinare, pentru bărbați, dame și copii, gata séu după măsuri fabricate.

Ghete de bărbați dela v. a. fl. 3.60 cr. în sus.

Ghete de dame " " " 3.— " " "

Pantofi și ghete de copii dela 60 " " "

Pantofi de casă de piele, pîslă séu stofă brodate cu flori pentru bărbați și dame dela v. a. fl. 1.30 cr. în sus.

Specialitate.

Cisme de copii în creț de Karlsbad dela v. a. fl. 3.50 cr. în sus

» fetițe și băieți » » » » 4.50 » » »

Șoșoni de postavu de pîslă și cu Gumă englesescă. — Șoșoni cu talpe de pîslă lungi și scurți pentru voiagiori. = Galoci de gumă englesă. — Sandale de gumă și de pîslă pentru dame, bărbați și copii cu prețuri eftine.

Cisme de copii ordinare dela v. a. fl. 2 în sus

» bărbați » » » » 5 1/2 » »

» femei » » » » 4 » »

Comandele din afară se efectuează după măsurile trimise prompt și cele neprivite se iau înderēt în schimb.

20% Tote prețurile scădute 20%

Diplomă de argint dela espozițiunea economică din 1884 a comitatului Torontal.

Medalia de argint dela espozițiunea intern. pharmac. Viena 1883.

Medalia de bronz dela espozițiunea din Triestu 1882.

Diploma de recunoscere dela espozițiunea din Graz 1880.

ISVORULU

AGNES

dela M O H A

Conține cea mai însemnată cantitate de acid carbolic dintre toate **Apele minerale ale Ungariei**

face escelente servicii la bóle catarrhalice ale organelor de mistuire și ale udului. In genere această apă merită a se lua cu deosebire în considerațiune la toate acele bóle, la care trebuie a ajuta organele și a promovă funcționarea sistemului nervos.

Cu vin beută se bucură acesta de o popularitate mare.

Depositul principal **L. EDESKUTY** Liferant alu Curții reg. ung. în Budapesta.

Asemenea se află la toate farmaciile, băcării, hoteluri și restaurațiuni.

S'au espediat în anul 1884

1,500,000 butelii

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.				
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	
Bucuresci	—	5:00	7.45	—	Viena	—	7.15	—	—	Teiuș	11.09	—	3.56	Viena	11.00	7.15	—	
Predeal	—	9.45	12.50	—	Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00	Alba-Iulia	11.46	—	4.27	Budapesta	8.05	1.45	8.00
Timiș	—	9.47	1.09	—	Szolnok	10.37	3.4	7.29	9.11	11.40	Vințulu de jos	12.20	—	4.53	Szolnok	11.02	3.44	11.40
Brașov	—	10.11	1.40	—	P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31	Șibot	12.52	—	5.19	Arad	11.12	4.02	12.00
Feldióra	6.22	10.51	2.55	—	Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—	Orăștia	1.19	—	5.41	Glogovaț	3.37	7.53	5.25
Apatia	7.01	11.18	3.38	—	Várad-Velenceze	—	—	9.45	2.00	—	Simeria (Piski)	1.48	—	6.08	Gyrok	4.13	—	6.19
Agostonfalva	7.33	11.36	4.17	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—	Deva	2.35	—	6.39	Gyrok	4.38	—	6.46
Homorod	8.01	11.51	4.47	—	Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—	Branicica	3.04	—	7.04	Pauliș	4.51	—	7.00
Hașfaleu	8.45	12.23	5.42	—	Rév	—	7.42	11.36	3.18	—	Ilia	3.36	—	7.29	Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Sighișora	10.10	1.19	7.37	—	Bratca	—	—	12.10	3.41	—	Gurasada	3.50	—	7.41	Conop	5.38	—	7.51
Elisabetopole	10.29	1.30	8.0	—	Bucia	—	—	12.43	4.01	—	Zam	4.25	—	8.12	Bérvova	5.57	—	8.10
Mediaș	10.39	1.37	8.21	—	Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—	Soborșin	5.09	—	8.49	Soborșin	6.42	—	5.58
Copsa mică	11.19	2.05	9.05	—	Huedin	—	9.01	2.56	5.08	—	Bérvova	5.56	—	9.29	Zam	7.14	—	9.28
Micăsasa	11.54	2.25	9.43	—	Stana	—	—	3.29	5.27	—	Conop	6.18	—	9.49	Gurasada	7.43	—	9.56
Blașu	12.12	2.36	10.02	—	Aghiriș	—	—	4.0	5.50	—	Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23	Ilia	8.01	—	10.17
Crăciunel	12.56	—	6.20	—	Ghirbău	—	—	4.18	6.02	—	Pauliș	7.12	6.30	10.37	Branicica	8.21	—	10.38
Teiuș	1.30	3.13	6.59	—	Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—	Gyrok	7.27	6.47	10.52	Deva	8.47	—	11.05
Aiad	1.45	—	7.15	—	Clușiu	—	10.01	5.05	6.43	—	Glogovaț	7.56	7.17	11.18	Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Vințulu de sus	2.11	3.40	7.43	—	Apahida	12.05	10.16	—	7.03	—	Arad	8.10	7.32	11.32	Orăștia	10.10	—	12.24
Uóra	2.55	4.01	8.29	—	Ghiriș	12.31	—	—	7.26	—	Szolnok	2.39	12.00	4.53	Șibot	10.43	—	12.53
Cucerdea	3.17	—	8.55	—	Cucerdea	2.16	11.24	—	8.51	—	Budapesta	3.16	12.14	5.10	Vințulu de jos	11.04	—	1.22
Ghiriș	3.24	—	9.04	—	Uóra	3.12	11.43	—	9.31	—	Viena	7.10	2.10	8.16	Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Apahida	3.31	4.24	9.12	—	Vințulu de sus	3.32	11.45	—	9.43	—	Teiuș	—	8.00	6.05	Teiuș	12.05	—	2.24
Clușiu	3.41	—	9.51	—	Teiuș	3.41	—	—	9.51	—	Arad-Timișóra				Simeria (Piski) Petroșeni			
Nedeșdu	3.50	—	9.58	—	Crăciunel	3.50	—	—	9.58	—	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane		
Ghirbău	4.25	12.08	—	10.24	Aiad	4.25	12.08	—	10.24	—	Arad	6.00	12.55	8.25	Simeria	6.30	11.50	2.23
Aghiriș	4.50	12.22	—	10.44	Teiuș	4.50	12.22	—	10.44	—	Aradul nou	6.25	1.21	8.36	Streiu	7.05	12.27	3.00
Stana	5.41	—	11.28	—	Crăciunel	5.41	—	—	11.28	—	Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54	Hățeg	7.53	1.19	3.49
Aghiriș	6.09	12.57	—	11.44	Blașu	6.09	12.57	—	11.44	—	Vinga	7.19	2.18	9.13	Pui	8.46	2.10	4.40
Stana	6.40	—	12.18	—	Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—	Orczifalva	7.38	2.36	9.25	Crivadia	9.33	2.57	5.28
Aghiriș	7.00	—	12.36	—	Copsa mică	7.00	—	—	12.36	—	Merczifalva	7.56	2.53	9.36	Banița	10.11	3.35	6.07
Stana	—	1.45	—	6.01	Mediaș	—	1.45	—	6.01	—	Timișóra	8.42	3.40	10.06	Petroșeni	10.43	4.04	6.39
Huedin	7.26	—	10.16	6.40	Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40	Timișóra-Arad				Petroșeni-Simeria (Piski)			
Uóra	7.48	7.14	—	11.04	Sighișora	—	2.31	—	2.34	7.20	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane		
Ciucia	8.28	7.43	—	12.17	Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01	Timișóra	6.07	12.25	5.00	Petroșeni	6.49	9.33	5.28
Bucia	8.47	—	12.47	10.05	Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05	Merczifalva	6.40	1.16	5.50	Banița	7.27	10.14	6.07
Bratca	9.06	—	1.21	11.02	Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02	Vinga	6.51	1.34	6.07	Crivadia	8.06	10.54	6.45
Rév	9.26	8.22	—	2.05	Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37	Németh-Ságh	7.08	2.04	6.32	Pui	8.50	11.37	7.25
Mező-Telegd	10.01	8.48	—	3.08	Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14	Aradul nou	7.23	2.25	6.53	Hățeg	9.31	12.17	8.02
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39	Brașov	—	5.20	—	7.14	1.09	Aradul nou	7.40	2.54	7.24	Streiu	10.16	12.58	8.44
Várad-Velinte	10.30	—	—	3.55	Timiș	—	5.3	—	—	1.50	Arad	7.50	3.10	7.40	Simeria	10.53	1.35	9.15
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.05	Predeal	—	6.07	—	—	2.48								
P. Ladány	10.51	9.18	10.37	—	Bucuresci	—	6.32	—	—	3.23								
Szolnok	12.37	10.31	12.59	—			7.30	—	—	4.56								